

บทที่ 1

บทนำ

การประกันชีวิตเป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ทำประกันชีวิต (ผู้ทำประกันชีวิตกับผู้เอาประกันชีวิตมีความหมายเดียวกัน) หรือผู้รับประโยชน์ มนุษย์ทุกคนจะดำรงชีวิตอยู่ได้หรือจะให้คนในครอบครัวดำรงชีวิตอยู่ได้นั้นจะต้องมีรายได้เพียงพอ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภค ตลอดจนค่าใช้จ่ายจำเป็นอื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร ค่าใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย ทูพลภาพ หรือยามชรา แต่เนื่องจากชีวิตของคนจะดำรงอยู่ได้ถึงเมื่อใดเป็นเรื่องที่ไม่แน่นอน แม้กระทั่งความสามารถหารายได้ก็เช่นกันก็มีอุปสรรคที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) การออกจากงานกะทันหัน ถ้าหากไม่มีเงินออมไว้ก็ย่อมจะเดือดร้อนในช่วงที่ยังหาเงินไม่ได้ 2) การมีอายุมากขึ้นเมื่อพ้นวัยทำงานก็ยังคงมีความจำเป็นต้องใช้เงินตราแบบที่ยังมีชีวิตอยู่ 3) การเสี่ยงต่อการเป็นคนทุพลภาพหรือพิการซึ่งจะทำให้ไม่สามารถทำงานได้ 4) การเสี่ยงต่อความตายซึ่งไม่มีใครสามารถบอกได้ว่าจะเสียชีวิตเมื่อใดหากครอบครัวใดสูญเสียหัวหน้าครอบครัวไปจะทำให้ขาดรายได้ที่จะมาจุนเจือครอบครัว

การบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดจากการไม่สามารถหารายได้ วิธีหนึ่งคือการออมทรัพย์ด้วยการทำประกันชีวิต แต่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์ของการประกันชีวิต คิดว่าการทำประกันชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และคิดว่าประโยชน์ที่จะเกิดจากการทำประกันชีวิตนั้น ไม่คุ้มกับเบี้ยประกันชีวิตที่ต้องจ่ายให้กับบริษัทประกันชีวิต

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกวันนี้ต้องเผชิญกับอันตรายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน อันตรายที่มนุษย์เผชิญอยู่นั้น มีทั้งที่เป็นโรคภัย และอุบัติเหตุต่างๆ เห็นได้จากการที่วงการแพทย์ค้นพบโรคใหม่ๆ อยู่เสมอ และจากตัวเลขการเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุที่เพิ่มขึ้น โดยอัตราการตายของประชากรต่อประชากรแสนคนได้เพิ่มขึ้นจาก 414.1 คน ในปี 2529 เป็น 446.6 ในปี 2532 (ดูตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 แสดงการขยายเข้ามตามกลุ่มส่วนบุคคลที่สำคัญ พ.ศ. 2529 - 2532

กลุ่มสาขา	จำนวนภาคทศ				อัตราภาคทศต่อประชากรทั้งหมด			
	2529	2530	2531	2532	2529	2530	2531	2532
รวมยอด	218,025	232,968	231,227	246,570	414.1	434.6	424.0	446.6
โรคติดเชื้อของลำไส้	2,116	2,612	1,998	1,658	4.0	4.9	3.7	3.0
วัณโรค	5,169	5,471	4,495	4,218	9.8	10.2	8.2	7.6
โรคอื่นจากเชื้อแบคทีเรีย	3,555	4,219	3,625	3,700	6.7	7.9	6.6	6.7
เนื้องอกกับทุกชนิด	14,709	16,905	18,284	19,993	27.9	31.5	33.5	36.2
โรคของระบบประสาท	4,721	5,550	5,429	5,566	9.0	10.3	9.9	10.1
การไหลเวียนเลือดผ่านปอดและหัวใจอื่น ๆ	18,694	21,626	22,936	26,207	35.5	40.3	42.0	47.5
หัวใจวาย	12,103	14,437	12,967	14,107	23.0	26.9	23.8	25.7
โรคหลอดเลือดในสมอง	4,844	5,112	5,225	5,740	9.2	9.5	9.5	10.4
โรคระบบหายใจในระบบหายใจส่วนบน	5,969	6,758	6,876	7,603	11.3	12.6	12.6	13.8
ปอดอักเสบ	3,319	4,577	3,438	3,902	6.3	8.5	6.3	7.1
โรคระบบย่อยอาหาร	9,785	10,595	10,242	10,548	18.6	19.8	18.8	19.1
ตับและตับแข็งเรื้อรัง	4,221	4,159	4,114	4,801	8.0	7.7	7.5	8.7
โรคของระบบปัสสาวะ	3,211	3,888	3,887	4,316	6.1	7.2	7.1	7.8
อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์	4,408	4,636	5,654	6,853	8.4	8.6	10.4	12.4
อุบัติเหตุจากรถยนต์ส่วนบุคคล	4,208	4,441	5,428	6,617	8.0	8.3	9.9	12.0
การฆ่าตัวตายเป็นและที่ร้ายด้วยตนเอง	2,860	3,105	3,440	3,731	5.4	5.8	6.3	6.8
ถูกฆ่าตายและถูกทำร้ายด้วยเจตนาโดยบุคคลอื่น	5,425	5,229	5,480	5,198	10.3	9.7	10.0	9.4
โรคจิตติต้องแจ้งความตาม พ.ร.บ.โรคจิตติ	1,094	1,104	1,016	836	2.1	2.1	1.9	1.5
พ.ศ.2523								
อื่น ๆ	131,465	136,158	132,640	140,403	249.7	254.0	243.2	254.3

หมายเหตุ : ประชากรจากภาคการคาดประมาณไว้กลางปี (1 กรกฎาคม)

ที่มา : กองสถิติสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

ดังนั้นตราบไคที่มนุษย์ยังไม่สามารถเอาชนะภัยอันตรายเหล่านี้ได้ มนุษย์ย่อมมีความหวาดกลัวเพราะไม่รู้ว่าภัยนั้นจะเกิดขึ้นกับตนหรือครอบครัวเมื่อใด โดยเฉพาะหัวหน้าครอบครัวย่อมมีความห่วงใยในความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัวว่า เมื่อตนซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวประสบเคราะห์กรรมทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติหรือถึงกับเสียชีวิตแล้ว บุคคลในครอบครัวจะมีความมั่นคง เหมือนกับขณะที่ตนยังประกอบอาชีพได้หรือมีชีวิตอยู่หรือไม่ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวไว้ก่อนที่ภัยจะมาถึง โดยบุคคลที่ตกอยู่ในภัยอันตรายประเภทเดียวกันร่วมกันสะสมเงินไว้คนละเล็กคนละน้อย รวมกันเข้าก็จะได้เป็นเงินก้อนใหญ่จำนวนหนึ่ง เมื่อมีภัยอันตรายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในกลุ่ม ก็จะได้รับบรรเทาความเสียหายจากเงินที่สะสมไว้ วิธีการดังกล่าวเรียกว่า " การประกันชีวิต " (ชูเกียรติประมูลผล , 2531) อาจกล่าวได้ว่าการประกันชีวิต คือการประกันภัยแบบหนึ่ง ที่ให้การพิทักษ์ความสูญเสียทางการเงินและเศรษฐกิจ เนื่องจากการเสียชีวิตของบุคคลที่มีลักษณะเป็นการคุ้มครองรายได้และเป็นการเก็บออมที่มีดอกผล (อรุณสวัสดิ์ , 2532)

ในประเทศที่พัฒนาแล้วเช่นสหรัฐอเมริกาพบว่าชาวอเมริกันถือกรรมธรรม์ประกันชีวิตเฉลี่ยคนละ 3 กรรมธรรม์ตลอดชีวิตของเขา เช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่นซึ่งถือกรรมธรรม์ประกันชีวิตทุก 90 ใน 100 ครอบครัว (อรุณสวัสดิ์ , 2532) ในขณะที่ประเทศไทยในปี 2532 มีผู้ถือกรรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 3,010,503 กรรมธรรม์ จากจำนวนประชากร 55,888,393 คน หรือ จำนวนผู้ถือกรรมธรรม์ประกันชีวิตคิดเป็นร้อยละ 5.39 ของจำนวนประชากร ซึ่งเพิ่มจากปี 2532 ที่มีผู้ถือกรรมธรรม์ประกันชีวิตจำนวน 1,296,490 กรรมธรรม์จากจำนวนประชากร 46,961,338 คน หรือจำนวนผู้ถือกรรมธรรม์ประกันชีวิตคิดเป็นร้อยละ 2.76 ของจำนวนประชากร (คูตารางที่ 1.2) ถึงแม้ว่าจำนวนกรรมธรรม์จะเพิ่มขึ้นถึง 2.32 เท่าในช่วงเวลา 10 ปี แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนของกรรมธรรม์ประกันชีวิตต่อจำนวนประชากร จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนดังกล่าวยังต่ำอยู่มาก

การประกันชีวิตนอกจากจะให้ประโยชน์กับผู้ทำประกันในด้านการคุ้มครองรายได้และเป็นการเก็บออมที่มีดอกผลแล้วการประกันชีวิตยังมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากบริษัทประกันชีวิตจะนำเบี้ยประกันที่เก็บจากผู้ทำประกันไปลงทุนในกิจการต่างๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสังคมและประชาชนโดยส่วนรวม เช่น นำไปลงทุนซื้อพันธบัตร ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงินเพื่อการลงทุน (คูตารางที่ 1.3) จะเห็นได้ว่าประโยชน์ของการประกันชีวิตมีอยู่มากมาย แต่

ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกรรมธรรม์ประกันชีวิต ที่มีผลบังคับมีผลสิ้นปีของบริษัทประกันชีวิต

ปี	จำนวนประชากร	อัตราการเพิ่ม	จำนวนกรรมธรรม์ประกันชีวิต	อัตราการเพิ่ม	อัตราส่วนของจำนวนกรรมธรรม์ประกันชีวิตต่อจำนวนประชากร
2523	46,961,338		1,296,490		2.76
2524	47,875,002	1.95	1,529,860	18.00	3.20
2525	48,846,927	2.03	1,647,148	7.67	3.37
2526	49,515,074	1.37	1,782,396	8.21	3.60
2527	50,583,105	2.16	1,821,488	2.19	3.60
2528	51,795,651	2.40	1,832,479	0.60	3.54
2529	52,969,204	2.27	2,019,713	10.22	3.81
2530	53,873,172	1.71	2,269,483	12.37	4.21
2531	54,960,917	2.02	2,591,263	14.18	4.71
2532	55,888,393	1.69	3,010,503	16.18	5.39

ที่มา : กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

รายการ	ณ 31 มีนาคม 2535				ณ 31 มีนาคม 2534		เปลี่ยนแปลงปี 2534	
	บริษัทในประเภท		ตามบริษัทต่างประเทศ		รวมทั้งสิ้น		จำนวนเงิน	%
	จำนวนเงิน	อัตราส่วน การลงทุน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน การลงทุน	จำนวนเงิน	อัตราส่วน การลงทุน		
พันธบัตร	2,787,042	8.62	1,563,417	7.81	4,350,459	8.31	(149,156)	(3.31)
คำสั่งสัญญาให้เงินค้ำประกันเงินเพื่อการลงทุน	9,090,782	28.12	3,770,344	18.85	12,861,126	24.58	2,614,617	25.52
หุ้นสามัญ	2,931,634	9.07	1,532,437	7.66	4,464,071	8.53	1,422,429	46.77
หุ้นกู้	1,379,918	4.27	1,662,295	8.48	3,071,813	5.87	781,278	34.11
เงินให้กู้ยืม								
โดยมีกรมธรรม์เป็นประกัน	4,163,663	12.94	1,268,107	6.34	5,451,590	10.42	660,017	13.77
โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	8,062,047	25.00	2,396,663	11.98	10,478,710	20.02	986,948	10.39
โดยมีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ค้ำประกัน	351,116	1.09	3,063,518	15.16	3,384,634	6.47	466,152	16.77
โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	142	0.00	0	0.00	142	0.00	142	0.00
โดยมีบุคคลจำประกัน	10,479	0.03	405	0.00	108,84	0.02	(231)	(2.08)
เงินลงทุนอื่น	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
เงินฝากธนาคารประเภทเงินคงเหลือ	3,510,182	10.88	4,760,100	23.74	8,260,282	15.78	3,527,123	74.52
รวม	32,326,625	100.00	20,007,286	100.00	52,334,111	100.00	10,328,320	24.59

ที่มา : กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

จากตัวเลขจำนวนกรมธรรม์ประกันชีวิตของไทยพบว่า มีจำนวนน้อย ซึ่งอาจเนื่องมาจากประชาชนไม่มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในธุรกิจประกันชีวิต เพราะโดยพื้นฐานประชาชนยังขาดการศึกษาและสนใจอย่างจริงจัง ความรู้ที่ได้จากสื่อมวลชนและคำแนะนำชักจูงของตัวแทนบริษัทประกันชีวิต มักเป็นความเข้าใจอย่างผิวเผิน และเป็นความเข้าใจแต่เพียงด้านเดียว มีอาจช่วยให้พิจารณาเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยจ่ายเงินลงทุนเพื่อซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตในวงเงินที่เหมาะสม ตลอดจนรักษาสัญญาให้เป็นไปตามเงื่อนไข

ดังนั้นการศึกษานี้ จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และผลประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ซึ่งโดยทั่วไปผู้ทำประกันชีวิตมักเข้าใจว่า ผลประโยชน์ที่จะเกิดกับตนเองนั้นมีเพียงการคุ้มครองรายได้ และการเก็บออมที่มีดอกผล โดยมีได้คำนึงถึงผลประโยชน์ในด้านอื่นที่จะเกิดขึ้น เช่นประโยชน์ที่จะเกิดจากการนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประโยชน์จากการกู้เงินจากบริษัทประกันชีวิตได้ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำเพื่อนำไปฝากยังสถาบันการเงินเพื่อรับส่วนเหลือของอัตราดอกเบี้ย หรือนำเงินนั้นไปใช้ในยามจำเป็น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อทราบถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (endowment life insurance) ในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตเริ่มทำประกันชีวิตเมื่ออายุ 25 ปี 30 ปี 35 ปี 40 ปี 45 ปี 50 ปี และ 55 ปี

1.2.2 เพื่อทราบถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ในกรณีที่ผู้ทำประกันเริ่มทำประกันชีวิตเมื่ออายุ 25 ปี 30 ปี 35 ปี 40 ปี 45 ปี 50 ปี และ 55 ปี

1.2.3 เพื่อทราบถึงผลสุทธิต่างๆที่จะเกิดขึ้นกับผู้ทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ในกรณีที่ผู้ทำประกันชีวิตเริ่มทำประกันชีวิตเมื่ออายุ 25 ปี 30ปี 35 ปี 40ปี 45 ปี 50ปี และ 55 ปี

1.2.4 เพื่อทราบถึงเงื่อนไขที่จะทำให้อัตราผลตอบแทนภายในจากการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ มีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1.3.1 แบบของกรมธรรม์ การศึกษานี้ศึกษาเฉพาะกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (endowment life insurance) เนื่องจากกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ให้ประโยชน์แก่ผู้ทำประกันทั้งทางด้านความคุ้มครองและการออมทรัพย์ กล่าวคือการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จะคุ้มครองการเสียชีวิตของผู้ทำประกันภายในกำหนดระยะเวลาของสัญญา และคืนจำนวนเงินเอาประกันให้ ถ้าผู้ทำประกันมีชีวิตอยู่จนครบสัญญา (Mehr , 1980)

1.3.2 อายุของผู้ทำประกัน การศึกษานี้ศึกษาในกรณีที่ผู้เอาประกันมีอายุ 25ปี 30ปี 35ปี 40ปี 45ปี 50ปี และ 55 ปี เนื่องจากช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงที่คนโดยทั่วไปสำเร็จการศึกษา มีหน้าที่การงาน มีความมั่นคงในชีวิต มีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่าย และเหลือพอที่จะจ่ายเป็นค่าเบี้ยประกัน จึงทำประกันชีวิต เพื่อความมั่นคงให้กับครอบครัว และตนเองเมื่อสูงอายุ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านเวลา จึงเลือกอายุ ทำประกันดังกล่าว เป็นตัวแทนในการศึกษาในครั้งนี้

1.3.3 อัตราเบี้ยประกัน ปัจจุบันมีบริษัทประกันชีวิตที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย รวม 12 บริษัท เป็นบริษัทของคนไทย 11บริษัท และบริษัทที่เป็นสาขาของต่างประเทศ 1 บริษัท การกำหนดเบี้ยประกันชีวิตของแต่ละบริษัทอยู่ในการควบคุมดูแลของกรมประกันภัยกระทรวงพาณิชย์ ดังนั้นเบี้ยประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิตจึงไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ผู้ศึกษาจึงเลือกเบี้ยประกันของบริษัทประกันชีวิตที่มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ใน 3 ลำดับแรก เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษา (คูตารางที่ 1.4)

ตารางที่ 1.4 แสดงส่วนแบ่งตลาดของบริษัทประกันภัย ปี พ.ศ. 2530 - 2534

บริษัท	2530		2531		2532		2533		2534	
	จำนวน	ส่วนแบ่งตลาด (%)	จำนวน	ส่วนแบ่งตลาด (%)	จำนวน	ส่วนแบ่งตลาด (%)	จำนวน	ส่วนแบ่งตลาด (%)	จำนวน	ส่วนแบ่งตลาด (%)
เอ็ลเอ็ล	3,481.86	56.42	4,671.90	57.16	6,217.49	55.70	8,325.62	54.27	10,784.03	55.00
ไทยประกันชีวิต	1,458.81	23.66	2,003.80	24.51	2,919.47	26.15	4,323.13	28.18	5,306.85	27.07
เมืองไทยประกันชีวิต	511.90	8.29	616.31	7.53	782.51	7.01	987.23	6.44	1,194.07	6.09
ประกันชีวิตวิบูลยุมหา	67.13	1.09	126.28	1.54	240.66	2.16	403.80	2.63	578.60	2.95
จากเน็ลประกันชีวิต	297.86	4.82	310.11	3.79	339.19	3.04	383.50	2.50	438.17	2.23
จินตคณิตประกันชีวิต	56.14	0.91	101.95	1.24	154.70	1.39	217.68	1.42	289.42	1.49
กรุงทพประกันชีวิต	54.25	0.88	87.66	1.07	149.66	1.34	213.89	1.39	288.60	1.46
ไทยสมุทรพาณิชย์ประกันชีวิต	18.86	0.31	27.63	0.34	30.51	0.27	60.47	0.39	240.55	1.23
ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต	53.23	0.86	49.78	0.61	58.30	0.52	106.27	0.69	150.88	0.77
ไทยนครธุรกิจประกันชีวิต	29.09	0.47	54.13	0.66	82.32	0.63	118.95	0.78	132.86	0.68
ไทยประสิทธิ์ประกันชีวิต	68.10	1.12	78.34	0.93	87.94	0.88	108.63	0.71	113.10	0.58
สวนประสิทธิ์ประกันชีวิต	29.20	0.47	49.10	0.60	79.77	0.71	90.49	0.59	81.25	0.48
รวมทั้งสิ้น	6,171.25	100.00	8,137.89	100.00	11,162.72	100.00	15,340.88	100.00	19,606.46	100.00

ที่มา : กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

1.4 นิยามศัพท์

ผู้เอาประกันภัย หรือ ผู้ทำประกันภัย (insured or assured) หมายถึง คู่สัญญาฝ่าย ซึ่งมีหน้าที่เปิดเผยข้อความจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาของผู้รับประกันภัย และมีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันภัยตามจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้ และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับวัตถุที่เอาประกันภัยไว้ผู้เอาประกันภัยก็มีสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริงได้

ผู้รับประกันภัย หรือ บริษัทประกันภัย (insurer) หมายถึง คู่สัญญาฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณารับประกันภัย รับเบี้ยประกันภัย ตลอดจนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นตามที่ระบุไว้ในสัญญา

ผู้รับประโยชน์ (beneficiary) หมายถึง บุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิเข้ารับประโยชน์ในค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย ตามข้อตกลงของผู้เอาประกันภัย และผู้รับประกันภัย ซึ่งผู้รับประโยชน์อาจเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้เอาประกันภัยได้

เบี้ยประกันภัย (premium) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับประกันภัยตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ในสัญญา ซึ่งการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยอาจจ่ายเป็นรายปี รายหกเดือน รายไตรมาส หรือรายเดือน ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

ทุนประกันภัย (sum insured) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ เมื่อภัยและความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้เอาประกันภัย

มูลค่าเงินสดหรือมูลค่าเวนคืน (cash value or surrender value) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัยจะได้รับเมื่อบอกเลิกสัญญา โดยการหยุดชำระเบี้ยประกันภัย ซึ่งมีผลให้สัญญาสิ้นสุดทันที

มูลค่าใช้เงินสำเร็จ (paid up value) หมายถึง จำนวนเงินเอาประกันภัยของกรมธรรม์ ภายใต้อผลประโยชน์ความคุ้มครองเดิมที่ลดลงตามส่วน เนื่องจากการหยุดชำระเบี้ยประกันภัยก่อนครบกำหนดสัญญา

มูลค่าขยายเวลา (extended term value) หมายถึง ระยะเวลาคุ้มครอง

ที่เกิดจากการนำมูลค่ากรรมธรรม์รวม ใช้เป็นเบี้ยประกันภัยสุทธิซึ่งการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา ซึ่งให้ความคุ้มครองการเสียชีวิตเท่ากับความคุ้มครองในขณะที่ขอเปลี่ยนแปลงกรรมธรรม์ โดยระยะเวลาที่คุ้มครองจะลดลง หรือไม่เกินระยะเวลาคุ้มครองของกรรมธรรม์เดิม

1.5 โครงสร้างรายงานการศึกษา

รายงานการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 บท คือ

บทที่ 1 : เป็นบทนำที่เสนอที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การศึกษา และคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 2 : เป็นการกล่าวถึง ผลงานการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 : เป็นการกล่าวถึง ระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อสมมติในการศึกษา แนวคิดและกรอบทางทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา และวิธีการวิจัยและการดำเนินการ

บทที่ 4 : เป็นการกล่าวถึงการประกันชีวิตในประเทศไทย ประโยชน์ของการประกันชีวิต ชนิด ประเภทและแบบของการประกันชีวิต

บทที่ 5 : เป็นการกล่าวถึงผลการศึกษา

บทที่ 6 : เป็นบทสรุป และข้อเสนอแนะ